

AAN De Minister van Onderwijs, Cultuur,
en Wetenschappen

DATUM 22 april 2003

ONS KENMERK z2003-0284

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

ONDERWERP indicatiestelling/privacybescherming

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) is bij de invoering van een regeling voor de bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs, het praktijkonderwijs en een regionaal zorgbudget op grond van de Wet van 30 mei 2002, Stb. 288, op enkele juridische vragen gestuit die verband houden met de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP). Bij brief heeft u deze vragen aan het College bescherming persoonsgegevens (CBP) voorgelegd.

De vragen spitsen zich toe op de gegevensverwerking door de regionale verwijzigingscommissies (rvc's). In antwoord daarop kan het CBP u als volgt berichten.

1. Zijn gegevens over IQ en sociaal-emotionele problematiek aan te merken als gegevens over iemands gezondheid als bedoeld in artikel 21 WBP?

Voor de beantwoording van deze vraag is de definitie van het begrip gezondheid van belang. In artikel 21 WBP wordt de aanduiding 'persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid' gebruikt. Psychologische gegevens vallen daar niet zonder meer onder. Het begrip 'gezondheid' moet niettemin ruim worden opgevat; het omvat niet alleen de gegevens die in het kader van een medisch onderzoek of een medische behandeling door een arts worden verwerkt, maar alle gegevens die de geestelijke of lichamelijke gezondheid van een persoon betreffen (zie Kamerstukken II, 1997-1998, 25 892, nr. 3, blz. 109).

In het licht hiervan en gelet op de toelichtende stukken bij het voorstel dat heeft geleid tot de genoemde wet (o.a. Kamerstukken II, 2001-2002, 28 135, nrs. 3 en 5), moet er naar het oordeel van het CBP van worden uitgegaan dat gegevens over IQ en sociaal-emotionele problematiek, in elk geval bij een groot deel van de relevante doelgroep, zijn aan te merken als persoonsgegevens over iemands gezondheid. Bij de voorbereiding van het door OCW op te stellen uitvoeringsbesluit zal er dan ook rekening mee moeten worden gehouden dat dit steeds het geval kan zijn. De omstandigheid dat gegevens over IQ en sociaal-emotionele problematiek gegevens over eigenschappen (persoonskenmerken) zijn, sluit geenszins uit dat het hierbij ook gaat om gegevens betreffende iemands gezondheid.

2. Is de verwerking van deze gegevens op grond van artikel 21 WBP mogelijk?

De verwerking van gezondheidsgegevens door scholen, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, onder c, WBP mag slechts plaatsvinden voor zover het gaat om leerlingen die in verband met hun gezondheidstoestand voor speciale begeleiding of bijzondere voorzieningen in aanmerking komen. Verwerking van gezondheidsgegevens van andere leerlingen is niet toegestaan. Voorts mag de verwerking alleen plaatsvinden voor zover dat voor dat doel noodzakelijk is. Hier worden grenzen gesteld aan de aard en omvang van de gegevens die mogen worden verwerkt, maar ook aan de kring van personen die binnen een school van deze gegevens kennis mogen nemen. Voor de onderhavige categorie van leerlingen kan deze bepaling een rol spelen.

Uit het ontwerp-Besluit RVC's, regionaal zorgbudget en praktijkscholen met declaratie-bekostiging valt op te maken dat de rvc's een van de scholen onafhankelijke positie innemen en op aanvraag van het bevoegd gezag, op basis van landelijk uniforme criteria, beschikkingen afgeven over het te volgen onderwijs. Een rvc is derhalve te beschouwen als een bestuursorgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Voor de grondslag voor de verwerking van gezondheidsgegevens door rvc's dient daarom aansluiting te worden gezocht bij andere bepalingen in de WBP. De volgende bepalingen kunnen voor een rvc soelaas bieden:

- artikel 23, eerste lid, onder a, en artikel 5: de school verkrijgt uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene of van zijn wettelijke vertegenwoordiger, om de gegevens aan de rvc te verstrekken. In artikel 10e, derde lid, WVO is bepaald dat het bevoegd gezag na overleg met de ouders van de leerling beslist of aan de leerling leerwegondersteunend onderwijs wordt aangeboden. Het CBP gaat er in dit licht bezien van uit dat met een adequate voorlichting aan de ouders over de te volgen procedure, de toestemming voor het verstrekken van noodzakelijke gegevens aan de rvc in de meeste gevallen zal worden verkregen.
- artikel 21, eerste lid, onder f: de taak en bevoegdheid van de rvc vindt haar wettelijke basis in de Wet op het voortgezet Onderwijs (WVO) en is nader uitgewerkt in het Besluit RVC's. In samenhang beschouwd kan hier sprake zijn van de verwerking van gegevens over gezondheid door een bestuursorgaan, terwijl dat noodzakelijk is voor een goede uitvoering van wettelijke voorschriften die voorzien in aanspraken die afhankelijk zijn van de gezondheidstoestand van de betrokkene. Deze grondslag komt mede in aanmerking om oneigenlijke blokkades door onwillige ouders te ondervangen.

Overigens dient de gegevensverwerking door de rvc's op grond van het bepaalde in artikel 27 WBP bij het CBP te worden aangemeld. Het CBP gaat er van uit dat u de rvc's van deze verplichting op de hoogte stelt.

3. Kan artikel 23, eerste lid, onder e WBP uitkomst bieden?

Een ontheffing op grond van artikel 23, eerste lid, onder e WBP is een beschikking in de zin van artikel 1:3, tweede lid Awb, namelijk een besluit dat niet van algemene strekking is. Er dient daarom sprake te zijn van een concrete verwerking of een beperkte categorie van verwerkingen en bovendien kan een ontheffing in beginsel slechts worden verleend aan degene die voor genoemde verwerkingen verantwoordelijk is. Bij de implementatie van artikel 8, vierde lid, van Richtlijn 95/46/EG in artikel 23, eerste lid, onder e WBP is er uitdrukkelijk voor gekozen dat besluiten van algemene strekking slechts kunnen worden genomen bij wet in formele zin. Nu de WVO hierover niets bepaalt, kan een ontheffing derhalve geen uitkomst bieden. Gelet op het onder punt 2 gestelde gaat het CBP er van uit dat dit ook niet nodig is.

Het meegezonden ontwerp-besluit geeft het CBP overigens geen aanleiding tot opmerkingen.

Het CBP vertrouwt er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en is graag bereid tot nadere toelichting.

Hoogachtend,

mr. P.J. Hustinx
voorzitter